Innspill fra Mental Helse – Statsbudsjett 2027 – familie- og kulturkomiteen

23.10.2026

Mental Helse ønsker å sette søkelyset på tre områder som ligger under familie- og kulturkomiteens ansvarsområde i behandlingen av statsbudsjett 2027:

1. Tiltak mot vold og overgrep - Foreldresupport
2. 70 millioner i kutt i støtten til studieforbundene

Under Barne- og familiedepartementets forslag til statsbudsjett

Kap. 840 Tiltak mot vald og overgrep

Post 70 Tilskot til valdsførebyggjande tiltak m.m.

Foreldresupport driftes av Mental Helse og inngår i Stine Sofie Stiftelsens Foreldrepakke. Tjenesten er et døgnåpent lavterskeltilbud og en viktig del av arbeidet med å forebygge vold og overgrep mot barn.

Foreldresupport håndterer alvorlige henvendelser om blant annet vold og overgrep, selvmordsfare og foreldre i alvorlige livskriser. Så langt i år har vi hatt flere samtaler med foreldre som utøver vold eller omsorgssvikt mot egne barn, samt foreldre som selv er utsatt for vold i nære relasjoner, der barna også er vitne til volden. Vi har også samtaler med foreldre som opplever psykiske helseutfordringer og trenger støtte til å mestre foreldrerollen og være trygge, tilgjengelige omsorgspersoner for barna sine. Gjennom å være tilgjengelig for foreldre i krevende situasjoner kan Foreldresupport bidra til å forebygge nye voldshendelser og til at barn og familier får nødvendig hjelp.

Samtidig øker etterspørselen. Antall henvendelser økte fra 11 496 i 2024 til 12 251 i 2025, og til og med september 2026 ligger antall henvendelser 10 prosent høyere enn i samme periode i fjor. Foreldresupport tilbyr støtte og veiledning både på telefon og chat. Ved å tilby flere kontaktmuligheter og være tilgjengelig hele døgnet senkes terskelen for å søke hjelp, samtidig som tjenesten når ut til flere foreldre

I forslaget til statsbudsjett for 2027 videreføres bevilgningen på 6,3 millioner kroner. Dette er ikke tilstrekkelig til å opprettholde dagens døgnåpne tilbud og bemanning. Med den foreslåtte finansieringen må Mental Helse redusere åpningstiden fra døgnåpent til kl. 08.00–02.00 i 2027. Konsekvensen blir redusert tilgjengelighet, både fordi tjenesten holder stengt deler av døgnet og fordi den samlede kapasiteten til å besvare henvendelser blir lavere.

Tjenesten har i dag ikke økonomi til å dekke alt ferie- og sykefravær med erstatningsbemanning. **Uten tilstrekkelig kompensasjon for pris- og lønnsvekst er det ikke mulig å sikre en stabil og forutsigbar døgnåpen drift gjennom hele året.**

Gjennom året får vi også alvorlige henvendelser på natten, når andre hjelpe- og støttetjenester er stengt. **En reduksjon i åpningstiden vil innebære at foreldre i alvorlige kriser mister et tilgjengelig hjelpetilbud i deler av døgnet.** Dette vil samtidig redusere den samlede kapasiteten til å besvare henvendelser på telefon og chat, og øke risikoen for at foreldre ikke får kontakt med tjenesten når de trenger hjelp.

For å opprettholde døgnåpen drift vurderer Mental Helse at det er behov for minimum 8 millioner kroner. Dette er imidlertid et minimumsnivå som fortsatt vil gi små økonomiske marginer. For å

sikre tilstrekkelig bemanning, håndtere økende etterspørsel og alvorlige, langvarige henvendelser, dekke ferie- og sykefravær og ivareta nødvendig faglig oppfølging og avlastning, er behovet 10 millioner kroner.

Det vil gjøre det mulig å sikre døgnåpen drift alle årets dager, styrke kapasiteten på telefon og chat og legge grunnlaget for en mer robust og bærekraftig tjeneste som kan bidra til å forebygge vold og overgrep mot barn.

Mental Helse foreslår at familie- og kulturkomiteen øker bevilgningen under kap. 840, post 70 med 3,7 millioner kroner, øremerket Foreldresupport, til totalt 10 millioner kroner i 2027.

Under Kultur- og likestillingsdepartementets forslag til statsbudsjett

Kap. 315 Frivillighetsformål

Post 73 Tilskudd til studieforbund m.m

Regjeringen lover mer inkludering, likestilling og deltakelse. Samtidig foreslår den å kutte 70 millioner kroner i støtten til studieforbundene. For Studieforbundet Funkis kan det bety hele 8 millioner kroner mindre til opplæring og tilrettelegging. For oss i Mental Helse kan konsekvensene bli færre aktiviteter, færre møteplasser og mindre livsmestring.

Når inkluderingspolitikken kuttes i budsjettet

Regjeringen har nylig lagt fram sin strategi for likestilling av personer med funksjonsnedsettelse for perioden 2026–2032. Her understrekes betydningen av deltakelse, inkludering og like muligheter.

Dette er mål vi deler fullt ut. Men gode intensjoner hjelper lite dersom de økonomiske virkemidlene trekker i motsatt retning. Når pengene forsvinner, forsvinner mulighetene.

Studieforbundet Funkis har 110 landsdekkende medlemsorganisasjoner. Gjennom disse bidrar tilskuddene til kurs, opplæring, tilrettelegging og mestringsaktiviteter over hele landet.

Funkis advarer selv om at de foreslåtte kuttene vil få alvorlige konsekvenser for lokale aktiviteter og muligheten til å tilrettelegge opplæring for mennesker med funksjonsnedsettelser og kronisk sykdom.

Store konsekvenser for lokal aktivitet

Gjennom våre lokallag og aktiviteter på fylkesnivå skaper vi møteplasser der mennesker får oppleve fellesskap, mestring og tilhørighet. Kurs, temakvelder, samlinger og erfaringsutveksling bidrar til kunnskap, trygghet og bedre psykisk helse.

Dette er ikke bare hyggelige fritidsaktiviteter. Det er viktig forebyggende psykisk helsearbeid. For noen kan en slik aktivitet være forskjellen mellom ensomhet og fellesskap, mellom utenforskap og deltakelse, mellom å miste troen på seg selv og å oppleve mestring.

Når midlene reduseres, må også aktivitetstilbudene vurderes redusert. Det betyr at færre kan få muligheten til å delta.

Innspill fra Mental Helse – Statsbudsjett 2027 – familie- og kulturkomiteen

23.10.2026

Når tilskuddene kuttes, blir det vanskeligere å skape likeverdige tilbud, særlig for dem som bor langt unna de større tettstedene. Postnummeret ditt skal ikke avgjøre muligheten til å oppleve fellesskap, mestring og god psykisk helse. Frivilligheten kan ikke gjøre mer med stadig mindre midler.

Funkis har dokumentert at av statstilskuddet på 50,4 millioner kroner i 2024 gikk 45 prosent til tilrettelegging og 39 prosent til kurstilskudd. Bare 15 prosent gikk til drift og administrasjon. Dette viser hvor stor del av midlene som faktisk brukes til å gjøre kurs og opplæring mulig.

Tilrettelegging kan være avgjørende for at mennesker med ulike utfordringer i det hele tatt skal kunne delta. Frivillige organisasjoner omtales stadig som viktige samarbeidspartnere innen folkehelse, forebygging, inkludering og beredskap. Men frivillighet er ikke gratis, selv om innsatsen i stor grad er ulønnet. Vi kan ikke forvente at frivillige ildsjeler skal kompensere for stadig mindre økonomisk støtte. Det er ikke frivilligheten som skal betale prisen for regjeringens ambisjoner om inkludering.

Stortinget må velge inkludering – og reversere kuttet

Når regjeringen foreslår å spare 70 millioner kroner på studieforbundene, er beløpet lett å føre inn i et budsjett. Men hva med konsekvensene som ikke vises i regnearket?

Hva koster det når mennesker mister en møteplass? Når færre får delta på kurs som styrker mestring og selvstendighet? Når ensomhet og utenforskap får større rom fordi forebyggende aktiviteter svekkes? Vi mener slike konsekvenser må tas med i regnestykket.

Forebygging og inkludering er ikke bare utgifter. Det er investeringer i menneskers livskvalitet og mulighet til å mestre hverdagen.

Mental Helse foreslår at familie- og kulturkomiteen reverserer kuttet på Kap. 315 frivillighetsformål, post 73 Tilskudd til studieforbund m.m og opprettholder bevilgningen.